

БРЕЧКЕВИЧ Митрофан Васильович (04. 06. 1870, с. Бакоти Кременец. пов. Волин. губ., нині Кременец. р-ну Терноп. обл. — 23. 08. 1963, Київ) — історик-славист. Заслужений діяч науки УРСР (1948). Закін. Волин. духовну семінарію (1890). Працював учителем та інспектором. Закін. Юр'єв. університет (нині Тарту, Естонія, 1901), залиш. для підготовки до професор. звання, 1906–11 — приват-доцент, читав заг. курс історії слов'ян. 1911–13 — у наук. відрядженні у Штеттіні, Берліні, Парижі, Лондоні. 1913–22 — проф. Казан. університету, 1923–31 — Дніпроп. ІНО. Від 1931 — на пенсії. 1938 — проф. Київ. пед. інституту, викладав стародавню історію, за сумісництвом — історію серед. віків у Київ. університеті. 1941–44 викладав у пед. інститутах у Сталінграді, Бірську та Бугуруслані. 1944–50 — в Київ. університеті (від 1946 — завідувач кафедри історії серед. віків). Осн. теми наук. праць: історія поморських слов'ян, нім. колонізація Помор'я. У роботах про Святополка Поморського і помор. монастирі дослідив боротьбу сх. слов'ян із Тевтон. орденом (12 ст.), порушив питання про час феодалізації помор. слов'ян і про нім. колонізацію. Представник позитивіст. напряму в історії. Вагомим внеском в укр. славістику стала праця Б. «Східно-поморське князівство та його занепад. Початкова історія Гданського коридору (XIII–XIV ст.)» // «Наук. зап. Дніпроп. наук. товариства при ВУАН. Істор.-філол. секція», Дн., 1929, вип. 1. У цій праці Б. зосереджує увагу на проблемах соц.-екон. розвитку Помор'я, використовуючи значний джерел. матеріал. Роботи, що залишилися в рукописах, зокрема «Очерк истории средних веков» (1946), свідчать, що

вчений зберігав незалежність міркувань і думок навіть за рад. часів.

Основні праці

Святополк, князь Поморский // Сб. Учено-лит. об-ва при Юрьев. університеті. Юрьев, 1902. Т. 5; Первые поморские монастыри. Очерк из истории Балтийского Поморья в XII в. Юрьев, 1905; Введение в социальную историю княжества Славии, или Западного Поморья. Исследование по истории прибалтийских поморян за первые полтора века со времени принятия ими христианства (1128–1278). Юрьев, 1911; О славянах и их соседях в древнейшее время // Уч. зап. Казан. університета. 1913. Кн. 11; Полабские славяне // Там само. 1915. Кн. 10; Периодизация истории славян // ЖМНП. 1915. № 9; Национальный вопрос в славянских землях. Казань, 1917; Спірні питання раннього середньовіччя // Україна. К., 1930. Кн. 41.

Рекомендована література

1. Москаленко А. Е. М. В. Бречкевич и его работы по истории поморских славян // Славян. сб. Саратов, 1972;
2. Його ж. Славяноведение в дореволюционной России: Библиогр. слов. Москва, 1979;
3. Рудь М. О. З історії славістики в Київському університеті: М. В. Бречкевич // Вісн. Київ. університету. Сер. Історія. К., 1995. Вип. 33.

В. А. Короткий

Бібліографічний опис:

Бречкевич Митрофан Васильович / В. А. Короткий // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-37712>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).